

grundvandsområdet eller indvindingsoplandet, således som det er nævnt i stk. 1.

Til § 31.

Efter 1926-lovens § 8, jfr. § 18, stk. 5, kan en landvæsenskommission tilbagekalde en vandindvindingsret mod fuld erstatning til fordel for en senere andrager i området, hvis der ikke er vand nok til dem begge. Bestemmelsen har kun i meget ringe grad været anvendt i praksis. I Hovedstads-kommissionens flertalsforslags § 177 foresloges det bl. a., at en i bestemmelsen omhandlet, særlig landvæsenskommission skulle kunne ekspropriere et vandforsyningsanlæg, tilhørende en hovedstadskommune, til fordel for en anden hovedstadskommune og samtidig overdrage den anden kommune anlæggets vandindvindingsret, alt mod fuld erstatning. I KF § 12, stk. 2, foreslås det, at en landvæsenskommission under tvingende omstændigheder skal kunne inddrage en allerede given vandindvindingsret — hvad enten dens indehaver er privat eller offentlig — til fordel for en kommune (men ikke for staten eller for en privat), hvis der ikke er nok vand til rådighed i vedkommende grundvandsområde eller indvindingsopland. De nærmere betingelser for inddragelsen stemmer i væsentligt omfang med betingelserne i Hovedstadskommissionens forslag; der gives dog ikke kommunen ret til at ekspropriere det anlæg, hvis indvindingsret inddrages. Der henvises til 1961-betænkningen side 52-54 og til de almindelige bemærkninger afsnit 1 c.

Nærværende forslags § 31, stk. 1, svarer i det væsentlige til KF § 12, stk. 2. Bestemmelsen vil formentlig ikke få stor praktisk betydning, men vil eventuelt kunne finde anvendelse, når kommunale anlæg bør samordnes under en centraliseret, fælleskommunal forsyning — jfr. § 26 om overtagelse af private værker i en sådan situation — eller hvor det af hensyn til offentlig vandforsyning anses for nødvendigt at fjerne eller ændre en meget vandkrævende industri eller — uden for den i § 30, stk. 2, nævnte situation — at inddrage tilladelser til landbrugsvanding og dambrug. Tildeling af vandindvindingsret andetsteds eller kommunal vandlevering skal kun ske, når det efter forholdene findes rimeligt; således må en landmand, der må standse en vis dyrkningsform på grund af bortfald af vandingsret, antagelig ofte nøjes med en pengeerstatning. Om erstatningsfastsættelsen udtales det i KF § 12, stk. 2, sidste punktum, at der bl. a. skal tages hensyn til det omfang, hvori vedkommende vandindvindingsret er opretholdt eller beskyttet, og til den værdiforringelse, som de resterende vandforsyningsanlæg måtte lide i anledning

af, at et anlæg ved tilbagekaldelsen udtages af en gruppe anlæg, der hidtil har været drevet i fællesskab, samt til eventuelle udgifter, som vedkommende anlægs indehaver måtte få til fremskaffelse af vandmængder svarende til dem, som han mister gennem tilbagekaldelsen. Indenrigsministeriet er enig i disse synspunkter, men har ikke fundet det nødvendigt at optage dem i lovtæksten. Hvis det samtidig med inddragelsen af tilladelsen findes rimeligt at ekspropriere det pågældende vandforsyningsanlæg, vil dette kunne ske efter § 14, stk. 2, (hvis henvisning til § 16 i ekspropriationsloven af 1964 dækker KF § 12, stk. 2, 4. pkt.).

§ 31, stk. 2, der er ny, stemmer med bestemmelser i KF § 2, stk. 3, og § 2, stk. 5, næstsidste pkt. I modsætning til stk. 1 er der ikke efter stk. 2 noget ubetinget krav på erstatning. Med hensyn til ordet „området“ henvises til bemærkningerne til § 30, stk. 2.

Til § 32.

Bestemmelsen, der er ny, giver mulighed for regulering af de i bemærkningerne til § 18 nævnte overløb, således at overløbsrørets munding ikke sættes så lavt, at det unødigt tapper vand fra anden vandindvinding. Er overløbet godkendt ved kendelse, vil kendelsen formentlig have truffet forholdsregler herimod, og bestemmelsen får derfor navnlig betydning, hvor der ikke foreligger kendelse. Reguleringer kan i dette tilfælde for tiden ske efter 1926-lovens § 1, stk. 1, 2. punktum, der er videreført i KF § 2, stk. 5, 1. punktum.

Til § 33.

1926-lovens § 1, stk. 1, 2. pkt., bestemmer, at hvis en grundejer ved en benyttelse af grundvandet, som han må foretage uden tilladelse, volder skade på andre ejendomme, være sig ved sænkning af grundvandstanden eller ved opstemning af naturlige kilder, kan den skadelidende få landvæsenretten til at regulere benyttelsen af det pågældende grundvand. Som nævnt i bemærkningerne til § 19 vil en grundejer imidlertid ikke blive erstatningspligtig for normal, lovlig indvinding af den pågældende art, hvis den volder skade på anden ejendom; der kan — bortset fra det i § 32 nævnte overløbstilfælde — næppe heller blive tale om at regulere hans benyttelse, hvis der i øvrigt er vand nok i området, og alle vil kunne opnå tilstrækkeligt vand ved at udbyde brønde eller borer. 1926-lovens § 1, stk. 1, 2. punktum, får formentlig derfor kun betydning dels i tilfælde, hvor der ikke er mere vand i vedkommende område, dels hvor der er tale om hensynsløs indvinding — f. eks. kan en boring